

Nexia EA

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI
“VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN”
MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ**

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun
hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi
31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə**

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiq edilməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyəti haqqında bəyanat	1
Müstəqil auditorların rəyi	2-3
31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	
Maliyyə hesabatları:	
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	4
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	7
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər:	
1. Giriş	8
2. Əsas mühasibat uçotu prinsipləri	8
3. Mühüm mühasibat təxminləri və təxmin edilən qeyri-müəyyənliklərin əsas mənbələri	17
4. Dərc olunmuş, lakin hazırda qəbul olunmamış standartlar	18
5. İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar	19
6. Ümumi və inzibati xərclər	19
7. Mənfəət vergisi	19
8. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	21
9. Müştərilərə verilmiş kreditlər	21
10. Əmlak və avadanlıqlar	24
11. Digər aktivlər	25
12. Borc alınmış vəsaitlər	25
13. Digər öhdəliklər	26
14. Nizamnamə kapitalı	26
15. Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər	26
16. Əlaqəli tərəflərlə bağlı əməliyyatlar	27
17. Kapitalın idarə olunması	28
18. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri	28
19. Risklərin idarə edilməsi siyasəti	29
20. Hesabat dövründən sonra baş vermiş hadisələr	37

MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİ HAQQINDA BƏYANAT

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Bu bəyannamə Bank olmayan Kredit Təşkilatı “Viator Mikro Maliyyə Azərbaycan” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (bundan sonra “Cəmiyyət”) maliyyə hesabatları ilə bağlı Cəmiyyət rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2018-ci il tarixinə Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS əsasında hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa, onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı;
- Yaxın gələcəkdə Cəmiyyət işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Cəmiyyət daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 30 aprel 2019-cu il tarixində Cəmiyyətin İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti adından:

Aynur Əliyeva
İcraçı direktor

30 aprel 2019-cu il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

Rüstəm Qarayev
Maliyyə meneceri

30 aprel 2019-cu il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

Bank olmayan Kredit Təşkilatı "Viator Mikro Maliyyə Azərbaycan" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin Təsisçilərinə və İdarə Heyətinə:

Rəy

Biz Bank olmayan Kredit Təşkilatı "Viator Mikro Maliyyə Azərbaycan" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin ("Cəmiyyət") 31 dekabr 2018-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını aparmışıq.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2018-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Etika məcəlləsinin" (MBESS məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

İzahedici qeydlər

Diqqətinizi maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsi olan 2 sayılı Əsas Uçot Prinsiplərinin Xülasəsi və 19 sayılı Risklərin İdarə Edilməsi qeydlərinə yönəldirik. 9 sayılı MHBS Maliyyə Alətləri 1 yanvar 2018-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonrakı illik dövrlər üçün 39 sayılı Maliyyə Alətləri: Tanınma və Qiymətləndirmə adlı MUBS-nı əvəz edir. 9 sayılı MHBS – a keçid qaydaları ilə nəzərdə tutulduğu kimi, təşkilatın rəhbərliyi müqayisəli məlumatları yenidən təqdim etməməyi metodunu seçmişdir. Cəmiyyətin rəhbərliyi 39 sayılı MUBS və 1 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qəbul edilən 9 sayılı MHBS standartları əsasında fərq əsasən dəyərsizləşmə üzrə yaranmışdır və bu fərq bölüşdürülməmiş mənfəət üzrə açılış qalıqda tanınmışdır.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və İdarəetmə Səlahiyyətləri Verilmiş Şəxslərin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS (Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır. Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativin olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının hazırlanma prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz tərtib edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, saxtakarlıq və ya xətalər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlikdə əhəmiyyətli təhriflər mövcud olduğu hallarda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya xətalər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya xətalər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Saxtakarlıq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamama riski xətalər nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki saxtakarlıq sözləşmə, dələduzluq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər.
- Cəmiyyətin daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərtlə, bu şərtlər çərçivəsində uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük.
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən edilmiş uçot təxminlərinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsədəuyğunluğunu qiymətləndiririk.
- Mühəsibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Cəmiyyətin fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair qənaətə gəlirik. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında qənaətə gəldiyimiz halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqəti cəlb etməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın təqdim edilməsi tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

30 aprel 2019-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Nexia EA

BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VİATÖR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirləri		1,440,094	1,810,608
Faiz xərcləri		(19,564)	(230,456)
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar təmin olunmamışdan əvvəl xalis faiz gəliri		1,420,530	1,580,152
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar		711,138	(1,189,843)
Xalis faiz gəlirləri		2,131,668	390,309
İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar	5	(887,061)	(1,079,464)
Ümumi və inzibati xərclər	6	(367,921)	(533,022)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə gəlir/(zərər)		88	(64,993)
Digər gəlirlər, xalis		25,780	15,323
Digər (zərər)/daxilolmalar		(241,839)	14,101
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir/(zərər)		660,715	(1,257,746)
Mənfəət vergisi xərci	7	(128,906)	(75,122)
İl üzrə xalis mənfəət/(zərər)		531,809	(1,332,868)
İl üzrə digər məcmu gəlir, vergilər çıxılmaqla		-	-
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU MƏNFƏƏT/(ZƏRƏR)		531,809	(1,332,868)

İdarə Heyəti adından:

Aynur Əliyeva
İcraçı direktor

30 aprel 2019-cu il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

Ruslan Qarayev
Maliyyə meneceri

30 aprel 2019-cu il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

8-37-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATÖR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2018- Cİ İL TARİXİNƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	8	241,497	75,726
Müştərilərə verilmiş kreditlər	9	4,050,309	4,404,088
Əmlak və avadanlıqlar	10	469,321	492,140
Satış üçün saxlanılan aktiv		3,000	-
Təxirə salınmış vergi aktivləri	7	24,588	122,846
Digər aktivlər	11	90,051	146,704
CƏMİ AKTİVLƏR		4,878,766	5,241,504
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Borc alınmış vəsaitlər	12	3,963,143	4,550,647
Digər öhdəliklər	13	12,956	15,324
Cəmi öhdəliklər		3,976,099	4,565,971
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	14	693,774	693,774
Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində yaranmış artım		179,254	196,432
Bölüşdürülməmiş mənfəət		29,639	(214,673)
Cəmi kapital		902,667	675,533
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		4,878,766	5,241,504

İdarə Heyəti adından:

Aynur Əliyeva
İcraçı direktor

30 aprel 2019-cu il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

Ruslan Qarayev
Maliyyə meneceri

30 aprel 2019-cu il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

8-37-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATÖR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində artım	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2017-ci il tarixinə	693,774	213,610	1,101,017	2,008,401
İl üzrə xalis zərər	-	-	(1,332,868)	(1,332,868)
Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində yaranmış artımın amortizasiyası	-	(17,178)	17,178	-
31 dekabr 2017-ci il	693,774	196,432	(214,673)	675,533
1 Yanvar IFRS 9-un tətbiqinin təsiri	-	-	(304,675)	(304,675)
Yenilənmiş balans 1 yanvar 2018	693,774	196,432	(519,348)	370,858
İl üzrə xalis zərər	-	-	531,809	531,809
Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində yaranmış artımın amortizasiyası	-	(17,178)	17,178	-
31 dekabr 2018-ci il	693,774	179,254	29,639	902,667

İdarə Heyəti adından:

Aynur Əliyeva
İcraçı direktor

30 aprel 2019-cu il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

Ruslan Qarayev
Maliyyə meneceri

30 aprel 2019-cu il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

8-37-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Alınmış faizlər		1,675,373	1,669,906
Ödənilmiş faizlər		(24,251)	(241,436)
Müştərilərdən toplanmış kreditlər, xalis		229,590	2,466,275
Əməkdaşlara və təchizatçılara ödənişlər		(1,233,404)	(1,548,521)
Ödənilmiş vergilər		-	(120,772)
Digər daxilolmalar çıxılsın digər ödəmələr		116,622	16,051
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olmuş xalis pul vəsaitləri		763,930	2,241,503
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Əmlak və avadanlıqlar üzrə ödənişlər		(15,430)	(86,450)
İnvestisiya fəaliyyətinə yönəlmiş xalis pul vəsaitləri		(15,430)	(86,450)
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Borcların ödənilməsi		(582,817)	(2,356,317)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətinə yönəlmiş xalis pul vəsaitləri		(582,817)	(2,356,317)
Məzənnə fərqlərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		88	(64,993)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİNDƏ XALIS ARTIM/(AZALMA)		165,771	(266,257)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, ilin əvvəlinə	8	75,726	341,983
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, ilin sonuna	8	241,497	75,726

İdarə Heyəti adından:

Aynur Əliyeva
İcraçı direktor

30 aprel 2019-cu il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

Ruslan Qarayev
Maliyyə meneceri

30 aprel 2019-cu il
Gəncə, Azərbaycan Respublikası

8-37-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI “VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

1. GİRİŞ

Cəmiyyət və onun əsas fəaliyyəti

“Viator Mikromaliyyə Azərbaycan” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (Cəmiyyət) Bank olmayan Kredit Təşkilatıdır. Cəmiyyət 30 dekabr 2002-ci il tarixində VÖEN 1400163551 qeydiyyat nömrəsi ilə Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin, Bakı şəhər Vergilər Departamentində qeydiyyatdan keçmişdir.

Cəmiyyət, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən tənzimlənir və 136-QB sayılı xüsusi lisenziya nömrəsi əsasında öz fəaliyyətini davam etdirir. Cəmiyyət əsasən kreditlərin verilməsi üzrə fəaliyyət göstərir. Mövcud lisenziya əsasında Cəmiyyətin girov qismində əmanətlər almaq hüququ yoxdur. Cəmiyyətin baş ofisi Azərbaycan Respublikasının Gəncə şəhərində yerləşir.

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə, Cəmiyyətin 6 filialı fəaliyyət göstərmiş və müvafiq olaraq, işçilərin orta sayı 69 və 87 olmuşdur.

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı və fəaliyyət göstərdiyi yer

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı Bəşir Səfiroğlu küçəsi 133, Bakı, Azərbaycan Respublikasıdır. Cəmiyyətin baş ofisi isə N. Nərimanov prospekti 132, Gəncə, Azərbaycan Respublikası ünvanında yerləşir.

Cəmiyyətin səhmdarları

Viator AS (Norveç Krallığı) Cəmiyyətin yeganə təsisçiləridir. 31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə Normisjon, Norveç Evangelist Lüteran missioner təşkilatı Cəmiyyətə son nəzarət edən tərəfdir.

Cəmiyyətin əməliyyat mühiti

Cəmiyyət fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir. İnkişaf etməkdə olan bir bazar kimi, hazırda Azərbaycan Respublikasında daha inkişaf etmiş bazar iqtisadiyyatında mövcud olan biznes və tənzimləyici infrastruktur inkişaf etdirilir.

2. ƏSAS MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ

Hesabatların uyğunluğunun bəyanı

Cəmiyyətin hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartları (“MHBS”) və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“MHBSŞK”) tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Cəmiyyətin fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Təqdimatın digər əsasları

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilmişdir. Bu maliyyə hesabatları, müəyyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin və MHBS əsasında yenidən qiymətləndirilmiş məbləğdə binaların ölçülməsi istisna olmaqla tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır.

Cəmiyyət mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və MHBS-ə uyğunlaşdırılmaq məqsədilə hesabatlara düzəlişlər edilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, eləcə də gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırılması məqsədilə edilən yenidən təsnifləşdirilmələr aiddir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Əsas mühasibat prinsipləri üzrə xülasə aşağıda təqdim edilir:

Faiz gəlir və xərclərinin tanınması

Faiz gəlir və xərcləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama üsuluna əsasən qeydə alınır. Effektiv faiz metodu, maliyyə aktivlərinin və ya öhdəliklərinin (eləcə də maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun) amortizasiya edilmiş maya dəyərinin hesablanması, faiz gəlir və xərclərinin müvafiq dövrlər üzrə tanınmasını nəzərdə tutur.

Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə alətinin təxmin edilmiş istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək və ya alınacaq vəsaitləri (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi sayılan müvafiq ödənilmiş və ya alınmış haqq və komissiyalar, əməliyyat xərcləri, eləcə də digər diskont və mükafatlar) və ya müvafiq olduqda daha qısa müddət üzrə maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdıran dərəcədir.

Köhnəlmə nəticəsində maliyyə aktivini hesabdan silinirsə (qismən silinirsə), belə aktivlər üzrə faiz gəliri sonradan mümkün zərərlərin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilmiş effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınmaqla gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üzrə istifadə edilən faiz dərəcəsinin tətbiq edilməsi ilə tanınır.

Aktivlərin ədalətli dəyəri üzrə qazanılmış faizlər, faiz gəlirləri kimi təsnifləşdirilir.

Maliyyə alətləri

Cəmiyyət müqaviləyə əsasən maliyyə aləti üzrə öhdəlik daşıyan tərəfə çevrildiyi zaman maliyyə aktivini və ya öhdəliyini maliyyə vəziyyəti hesabatında tanıyır. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin adi yolla alınması və satılması zamanı hesablama tarixində əməliyyat müvafiq olaraq tanınır.

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür. İlkin tanınma zamanı, maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin satın alınması və ya yerləşdirilməsi ilə bağlı bütün birbaşa əməliyyat xərcləri (mənfəət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktiv və öhdəlikləri istisna olmaqla) müvafiq olaraq maliyyə aktivinin ədalətli dəyərindən azaldılır və ya maliyyə öhdəliyinin ədalətli dəyərinə əlavə edilir.

Mənfəət və zərər hesabına tanınan maliyyə aktiv və öhdəliklərinin satın alınması və ya yerləşdirilməsi ilə bağlı birbaşa əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

9 sayılı MHBS maliyyə alətləri

9 sayılı MHBS-nin tətbiqi nəticəsində, Cəmiyyət, mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə hesablanmış faiz gəliri üzrə gəlirlərin ayrıca təqdim edilməsini tələb edən "Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı" adlı 1 sayılı MUBS-na düzəliş etmişdir. Daha əvvəl Cəmiyyət, bu məbləği maliyyə hesabatlarına qeydlərdə açıqlamışdır. Bundan əlavə, Cəmiyyət, 2018-ci ilə aid Qeydlərdə göstərilən, lakin müqayisəli məlumatlara tətbiq edilməyən "Maliyyə alətləri: Açıqlamalar" adlı 7 sayılı MHBS-na düzəlişlər etmişdir.

9 sayılı MHBS 1 yanvar 2018-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonrakı illik dövrlər üçün 39 sayılı "Maliyyə alətləri: tanınma və qiymətləndirmə" adlı MHBS-ni əvəz edir. Cəmiyyət 2017-ci il üzrə 9 sayılı MHBS-nin əhatə dairəsinə daxil olan maliyyə alətləri üçün müqayisəli məlumatı yenidən təqdim etməmişdir. Buna görə 2017-ci il üzrə müqayisəli məlumatlar 39 sayılı MUBS əsasında təqdim edilir və 2018-ci il üzrə təqdim edilən məlumatlarla müqayisə edilmir. 9 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsindən əmələ gələn fərqlər birbaşa 1 yanvar 2018-ci il tarixinə bölüşdürülməmiş mənfəətdə tanınmışdır və aşağıda açıqlanır.

(a) Təsnifləşdirmə və qiymətləndirmə

9 sayılı MHBS-yə əsasən "yalnız əsas məbləğin və faizin ödənilməsi" (YƏMFÖ) meyarının uyğun gəlməyən bütün borc maliyyə aktivləri ilkin tanınma zamanı mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə ölçülən aktivlər (MZƏD) kimi təsnifləşdirilir. Bu meyara uyğun olaraq, "əsas kreditləşmə sazişi"nə uyğun olmayan borc alətləri, məsələn, əlaqədar konvertasiya opsiyonları və ya "reqress hüququ olmayan" kreditlər kimi alətlər

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

MZƏD ilə ölçülür. YƏMFÖ meyarına cavab verən borc maliyyə aktivləri üçün, ilkin tanınmada təsnifat bu alətlərin idarə olunduğu biznes modelinə əsasən müəyyən edilir:

- “yığılmaq üçün saxlanılan” əsasda idarə olunan alətlər amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür;
- “yığılmaq və satış üçün saxlanılan” əsasda idarə olunan alətlər digər ümumi gəlirdə ədalətli dəyerdə ölçülür (DÜGƏD);
- Ticarət maliyyə aktivləri daxil olmaqla digər əsaslarla idarə olunan alətlər MZƏD ilə ölçülür.

Alətin DÜGƏD kimi təsnifləşdirilməsi yekun olaraq təyin edildiyi hallar istisna olmaqla, kapital maliyyə aktivləri ilkin tanınmada MZƏD ilə ölçülən alət kimi təsnifləşdirilməlidir. DÜGƏD kimi təsnif edilən kapital investisiyaları üçün dividend gəliri istisna olmaqla, bütün realizasiya edilmiş və realizasiya edilməmiş gəlir və zərərlər, sonrakı dövrlərdə mənfəət və ya zərərə təsnifləşdirilməyərək, digər ümumi gəlirdə tanınır.

Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və ölçülərinin 39 sayılı MUBS-un tələbləri ilə müqayisədə əsas etibarə ilə dəyişməz olaraq qalır. Törəmə alətlər MZƏD ilə ölçülməkdə davam edəcəkdir. Əlaqədar törəmə alətlər artıq əsas maliyyə aktivindən ayrılır.

(b) Dəyərşizləşmə

9 sayılı MHBS-nin tətbiqi Cəmiyyətin maliyyə aktivləri üzrə dəyərşizləşmə zərərlərin uçot qaydasını tamamilə dəyişmişdir, belə ki, 9 sayılı MHBS-un çəkilməmiş zərərlər əsasında yanaşması qabaqcadan gözlənilən kredit zərəri yanaşması (GKZ) ilə əvəz edilmişdir. 1 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən Cəmiyyət kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanətləri müqavilələri ilə birlikdə MZƏD ilə ölçülməyən bütün kreditlər və digər borc maliyyə aktivləri (bu bölmədə hamısı “maliyyə alətləri” adlandırılır) üçün gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyatı uçota alır. Kapital alətləri üzrə 9 sayılı MHBS əsasında dəyərşizləşmə hesablanmır.

(c) 9 sayılı MHBS-nin tətbiqinin təsiri

Aşağıdakı cədvəllərdə 9 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsinin 1 yanvar 2018-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatla və bölüşdürülməmiş mənfəətə təsiri, o cümlədən 39 sayılı MUBS əsasında çəkilməmiş kredit zərərinin hesablanması qaydasının 9 sayılı MHBS ilə nəzərdə tutulmuş GKZ ilə əvəz edilməsinin təsiri əks etdirir.

39 sayılı MUBS əsasında balans dəyərinin 1 yanvar 2018-ci il tarixinə 9 sayılı MHBS əsasında qeydə alınmış qalıqlarla üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə təqdim edilir:

	39 sayılı MUBS əsasında ölçmə		Yenidən təsnifləşdirmə	Yenidən hesablama			9 sayılı MHBS
	Sinif	Məbləğ		GKZ	Digər	Məbləğ	Sinif
Maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	Amortizasiya edilmiş dəyər	241,497	-	-	-	241,497	Amortizasiya edilmiş dəyər
Müştərilə verilmiş kreditlər	Amortizasiya edilmiş dəyər	4,404,088	-	(304,675)	-	4,099,413	Amortizasiya edilmiş dəyər

Bölüşdürülməmiş mənfəət

39 sayılı MUBS əsasında yekun qalıq (31 dekabr 2017)	(214,673)
9 sayılı MHBS GKZ tanınması	(304,675)
9 sayılı MHBS əsasında yekun qalıq (1 yanvar 2018)	(519,348)
9 sayılı MHBS əsasında kapitalla dəyişiklik haqqında hesabat	(304,675)

Aşağıdakı cədvəldə 39 sayılı MUBS əsasında məcmu ilkin kredit zərəri üçün ehtiyat və 37 sayılı “Ehtiyatlar, potensial öhdəliklər və potensial aktivlər” adlı MUBS əsasında kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanət müqavilələri 9 sayılı MHBS əsasında GKZ ehtiyatları ilə üzləşdirilir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə 39 sayılı MUBS/ 37 sayılı MUBS əsasında kredit zərəri üçün ehtiyat	Yenidən hesablama	1 yanvar 2018-ci il tarixinə 9 sayılı MHBS əsasında GKZ
Aşağıdakılar üçün dəyərsizləşmə metodu ehtiyat			
Amortizasiya hesablanmış dəyərle müşətilərə verilmiş kreditlər	(4,502,915)	(304,675)	(4,807,590)
Öhdəliklər və şərti aktivlər	(4,502,915)	(304,675)	(4,807,590)

Verilmiş kreditlər və debitor borcları

Verilmiş kreditlər və debitor borcları, maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən edilən ödənişli və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir. Bu aktivlərə vəsait qoyularkən məqsəd dərhal və ya qısa müddət ərzində onların satılması deyil və bu aktivlər nə ticarət məqsədləri ilə saxlanılan maliyyə aktivlərinə, nə də satılabilən maliyyə aktivləri kateqoriyalarına aid edilmir. Bu tip aktivlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qeydə alınır.

Kreditlərin və debitor borclarının tanınmasına xitam verilməsi, onların dəyərində ehtimal edilən azalmalar yaranması, eləcə də onların dəyərsizləşməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində əsas bazarda və ya əsas bazar olmadıqda həmin tarixdə Cəmiyyətin daxil ola biləcəyi daha sərfəli bazarda bazar iştirakçıları arasında intizamlı əməliyyatda aktivini satmaq üçün qəbul edilmiş və ya öhdəliyi köçürmək üçün ödəniləcək qiymətdir. Öhdəliyin ədalətli dəyəri onun yerinə yetirilməmə riskini əks etdirir.

Mümkün olduqda, Cəmiyyət fəal bazarda həmin alət üçün elan olunmuş qiymətlər üzrə alətin ədalətli dəyərini ölçür. Bazar, qiymətləndirmə məlumatlarını təmin etmək üçün aktivlər və ya öhdəliklər üzrə əməliyyatlar davamlı olaraq kifayət qədər tezlikdə və həcmdə baş verdikdə fəal hesab olunur.

Fəal bazarda təyin edilmiş qiymət olmadıqda Cəmiyyət, müşahidə edilə bilən müvafiq məlumatların istifadəsini artıran və müşahidə edilə bilməyən məlumatların istifadəsini azaldan qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. Seçilmiş qiymətləndirmə üsulu, bazar iştirakçıları əməliyyata qiymət təyin edərkən nəzərə aldıkları bütün amilləri özündə birləşdirir.

Ədalətli dəyəri ölçülən və maliyyə hesabatlarında açıqlanmış bütün aktivlər və öhdəliklər aşağıda təsvir edilmiş və bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün mühüm olan ən aşağı səviyyədə məlumatlara əsaslanmış ədalətli dəyər iyerarxiyasında təsnifləşdirilir:

- Səviyyə 1 – fəal bazarlarda oxşar aktivlər və öhdəliklər üzrə təyin edilmiş (nizamlanmış) bazar qiymətləri;
- Səviyyə 2 – aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə edilə bilən məlumatlar olan ilkin məlumatlardan istifadə edilir;
- Səviyyə 3 – aktiv və ya öhdəlik üçün müşahidə edilə bilməyən məlumatlar olan ilkin məlumatlardan istifadə edilir;

Maliyyə hesabatlarında dövrü əsasda tanınmış aktivlər və öhdəliklər üzrə Cəmiyyət hər hesabat dövrünün sonunda yenidən təyin edilmiş təsnifatla (bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün zəruri olan ən aşağı səviyyəli məlumata əsaslanmış) iyerarxiyada Səviyyələr arasında köçürmələrin olub-olmamasını müəyyən edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATÖR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri onların asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan vəsaitlərdir. Blokləşdirilmiş məbləğlər pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərindən çıxarılır. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən ödəniş qrafikinə malik və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir.

Cəmiyyət tərəfindən verilmiş kreditlər ilk olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat üzrə aid olduğu xərclər həcmində tanınır. Hesablanmış ədalətli dəyər kreditin ədalətli dəyərində bərabər olmadıqda, misal üçün, kredit bazar qiymətindən aşağı dəyərlə verildikdə hesablanmış ədalətli dəyərlə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zərər kimi qeydə alınır və bu zərərin xüsusiyyətinə uyğun olaraq mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatına daxil edilir. Daha sonra, kreditlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qeydə alınır. Müştərilərə verilmiş kreditlər ehtimal edilən zərərlər üzrə bütün ehtiyatlar çıxılmaqla qeydə alınır.

Kreditlərin restrukturizasiyası

Mümkün olduğu hallarda, Cəmiyyət girovu reallaşdırmadan öncə kreditin prolonqasiya edilməsinə səy göstərir. Belə söylərə ödəmə şərtlərinin dəyişdirilməsi və ya yeni kredit sazişinin imzalanması daxildir.

Şərtlər yenidən razılaşdırıldıqdan sonra belə kreditlər artıq gecikmiş sayılmır. Rəhbərlik daimi olaraq, prolonqasiya edilmiş kreditləri təhlil edərək onlar üzrə bütün şərtlərin yerinə yetirilməsini və gələcək ödənişlərin icra olunması ehtimalını təhlil edir. Belə kreditlər, fərdi olaraq və ya kollektiv şəkildə dəyərsizləşmə ehtimallarının mövcudluğunun yoxlanılması məqsədi ilə kreditin ilkin və ya cari effektiv faiz dərəcəsindən istifadə edilərək təhlil edilir.

Verilmiş kreditlərin və avansların silinməsi

Cəmiyyətin siyasətinə əsasən, verilmiş kreditlər və avanslar qaytarılması mümkün olmadıqda dəyərsizləşmə üzrə yaradılmış olan ehtiyatların hesabına silinirlər.

Maliyyə aktivlərinin uçotunun xitamı

Cəmiyyət maliyyə aktivini müqaviləsi üzrə pul vəsaitlərinin alınması hüququnun başa çatması və ya maliyyə aktivini, eləcə də sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülməsi halında maliyyə aktivinin tanınmasına xitam verir. Cəmiyyət sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürüldükdə belə transfer edilmiş aktiv üzərində nəzarəti saxlayırsa, bu zaman saxlanılmış maraqlar aktiv kimi tanınır və müvafiq şəraitdə Cəmiyyətin ödənilməsi ehtimal edilən məbləğlər də müvafiq olaraq öhdəlik kimi tanınır. Əgər Cəmiyyət transfer edilən maliyyə aktivinin sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları özündə saxlayırsa, bu zaman aktivin tanınması davam edir və əlavə olaraq girov qoyularaq götürülmüş vəsaitlər də borc məbləği kimi tanınır.

Maliyyə aktivini maliyyə vəziyyəti hesabatından tam şəkildə çıxarıldıqda, aktivin qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan və ya alınması nəzərdə tutulan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış və kapital hesablarında uçotu aparılan mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivini maliyyə vəziyyəti hesabatından qismən çıxarıldıqda (məsələn, Cəmiyyətin transfer edilmiş aktivin bir hissəsini geri almaq seçimi olduqda və ya bu aktiv üzrə sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülərək yalnız cüzi bir hissənin saxlanması və bunun nəticəsində nəzarətin Cəmiyyətdə qalması halları), Cəmiyyət aktivin qalıq dəyərini cari iştirak ilə bağlı tanınması davam edən qism və transfer edilən hissələrin nisbi ədalətli dəyərində görə təyin edilmiş və maliyyə vəziyyəti hesabatında

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

tanınmayan qismdən ibarət iki hissəyə ayırır. Aktivin tanınmasına xitam verilmiş qisminə aid edilən qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabında tanınmış mənfəət və zərər məbləğlərini, aktivin tanınmasına xitam verilən qismi ilə tanınması davam edən qismi arasında bölərkən bu qismlərin ədalətli dəyərlərinin nisbətləri əsas götürülür.

Maliyyə öhdəlikləri və kapital alətləri

Borc və kapital alətləri müqavilə şərtlərindən, eləcə də təyinatından asılı olaraq maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnifləşdirilirlər.

Kapital alətləri

Bütün öhdəliklər ödənildikdən sonra xalis aktivlərdə sahiblik hüququna dəlalət edən istənilən müqavilə kapital aləti sayılır. Cəmiyyət tərəfindən yerləşdirilən kapital alətləri, müvafiq yerləşdirmə xərcləri çıxıldıqdan sonra müvafiq vəsaitlərin daxil olması zamanı maliyyə hesabatlarında tanınır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri, "MZHƏD maliyyə öhdəlikləri" və "digər maliyyə öhdəlikləri" olmaqla iki hissəyə ayrılır.

MZHƏD

Maliyyə öhdəlikləri ticarət məqsədləri ilə saxlanıldıqda və ya xüsusi olaraq MZHƏD şəklində nəzərdə tutulduqda MZHƏD maliyyə öhdəlikləri kateqoriyasına aid edilirlər.

MZHƏD maliyyə öhdəlikləri ədalətli dəyərlə təqdim edilir və yenidən ölçülmə zamanı yaranan mənfəət və zərər məbləğləri müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Mənfəət və zərər hesabında tanınan xalis mənfəət və ya zərəmə maliyyə öhdəliyi üzrə ödənilən bütün faizlər daxildir və bu məbləğ mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında "digər gəlirlər/(xərclər)" bəndində öz əksini tapır.

Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq bütün əməliyyat xərcləri çıxıldıqdan sonra ədalətli dəyər ilə ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri növbəti dövrlərdə effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə olunmaqla amortizasiya edilmiş maya dəyərində ölçülür və faiz xərcləri effektiv gəlir kriteriyasına əsaslanaraq tanınır.

Effektiv faiz dərəcəsi metodu, maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş maya dəyərinin hesablanması və faiz xərci məbləğinin müvafiq dövrlər üzrə paylaşdırılmasını nəzərdə tutur. Bu metod maliyyə öhdəliyinin nəzərdə tutulan istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdıran dərəcədir.

Borc alınmış vəsaitlər

Borc alınmış vəsaitlərin məbləği müqavilə tərəfdaşı tərəfindən vəsaitlərin Cəmiyyətə ödənilməsi zaman qeyd olunur. Qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. Cəmiyyət borclarını satın aldığı halda maliyyə vəziyyəti hesabatından çıxarılır və borcun erkən ödənilməsi əsasında yaranan öhdəliyin qalıq dəyəri və ödənilmiş məbləğ arasındakı fərq mənfəət və zərər hissəsinə daxil edilir.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasına xitam verilməsi

Maliyyə öhdəliyinə yalnız bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Tanınmasına xitam verilmiş maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyəri ilə ödənilmiş və ya ödəniləcək məbləğlərin cəmi arasındakı fərq dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VİATÖR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcə də müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivini realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə əvəzləşdirilmir.

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır. Faydalı iqtisadi ömür təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə/amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı dərəcələrdə tətbiq edilir:

Binalar	7.0%
Nəqliyyat vasitələri	20.0%
Kompüter və avadanlıqlar	33.0%
Mebel və qurğular	20.0%
Digər aktivlər	25.0%

Təmir və saxlama xərcləri baş verdiyi zaman tanınır və kapitalizasiya kriteriyalarına uyğun gəlməsi halları istisna olmaqla mənfəət və zərər hesablarında əməliyyat xərcləri kimi tanınır.

Hər bir hesabat dövrünün sonunda Cəmiyyət öz əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərini dəyərsizləşmə zərərliyinin baş verməsini təyin etmək məqsədi ilə təhlil edir. Əgər belə hal mövcud olarsa bu aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ təyin edilir və dəyərsizləşmə zərərinin məbləği (əgər varsa) hesablanır. Fərdi aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğin təyin edilməsi mümkün olmadıqda Cəmiyyət aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin qalıq dəyərini təhlil edir.

Tikililər yenidən hesablama tarixində ədalətli dəyərdə olan, müstəqil qiymətləndiricilər tərəfindən zəmanətli şəkildə, bazar əsaslı faktlarla müəyyənləşmiş, hər hansı sonrakı yığılmış amortizasiya və qiymətdən düşmə zərərliyindən az olmaqla, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda öz yenidən qiymətləndirilmiş məbləğlərində göstərilir. Yenidən hesablama elə bir müntəzəm qaydada həyata keçirilir ki, balans dəyəri maliyyə hesabatı tarixində istifadə olunan ədalətli dəyər ilə müəyyən olunmuş dəyərdən maddi olaraq, fərqlənmir.

Əmlakın bazar dəyərinin təyin olması, bazar yanaşma metodu ilə aparılır ki, bu da özündə, bənzər daşınmaz əmlak qiymətləri və MHBS 13 ilə uyğunlaşan tikililərin ədalətli dəyəri ilə eyni olan bazar satış qiymətlərinin təhlili də daxil edir.

Yenidən hesablama nəticəsində bu cür binaların yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan hər hansı bir artım əmlakın yenidən hesablama ehtiyatının kredit balansına yazılır. Bu artım, əgər eyni aktivin, bundan əvvəl xərc kimi tanınan dəyərləndirilmiş məbləğində azalmdırsa, bu hal istisna kimi götürülür. Əgər artım əvvəllər hesablanmış azalma həcminə uyğundursa, mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında kredit hesabı kimi göstərilir. Əgər yenidən hesablama həmin aktivlərin əvvəlki yenidən hesablamaları ilə əlaqədirdə, bu cür binaların yenidən qiymətləndirməsindən yaranan azalma balansdan artıqdırsa, xərc kimi hesablanır.

Yenidən qiymətləndirilmiş tikililər üzrə amortizasiya ayırmaları mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda daxil edilir. Yenidən qiymətləndirmə artımı illik olaraq, bölüşdürülməmiş gəlirə köçürülür. Köçürülmüş artımın miqdarı aktivin ilkin dəyəri üzrə tutulmuş amortizasiya xərcləri ilə, artım ilə bağlı vergi təsiri üçün tənzimlənən yenidən qiymətləndirilmiş hesab üzrə tutulmuş amortizasiya xərcləri arasındakı fərqə bərabərdir.

Əgər aktiv (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidi) üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyərindən azdırsa onun qalıq dəyəri qaytarılması mümkün olan məbləğə qədər azaldılır. Dəyərsizləşmə zərəri birbaşa mənfəət və zərər hesablarında qeydə olunur.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI “VİATÖR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Dəyərsizləşmə zərərlərinə səbəb olan hallar növbəti dövrlərdə aradan qalxdıqda aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyəri yenidən təyin edilmiş məbləğə qədər artırılır amma yeni təyin edilmiş qalıq dəyəri aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) keçmiş dövrlərdə dəyərsizləşmə itkilərinin tanınmasından öncə mövcud olan qalıq dəyərindən daha çox ola bilməz. Dəyərsizləşmə zərərlərinin geri qaytarılması dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Silindikdə, satıldıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilir. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatındakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Cəmiyyətin cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi üsulundan istifadə edilir.

Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivini isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq balansda tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivin reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa kapitala təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Kapitala təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də kapitalda öz əksini tapır.

Aşağıdakı hallarda təxirə salınmış vergi aktivini və vergi öhdəliyi əvəzləşdirilərək xalis şəkildə təqdim edilə bilər:

- Cəmiyyətin cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüququ mövcud olduqda; və
- Təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edilsin və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olsun.

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bənzər təşkilatların fəaliyyəti nəticəsində digər vergilər də yaranır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin bir hissəsi kimi tanınır və mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI “VİATÖR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Cəmiyyət keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Ehtiyat kimi tanınan məbləğ hesabat dövrünün sonunda müvafiq risklər və qeyri-müəyyənliklər də nəzərə alınmaqla cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan məbləğin təxmini göstəricisidir. Ehtiyatı hesablayarkən cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan pul vəsaitlərinin təxminindən istifadə edilsə, ehtiyatın qalıq dəyəri bu pul vəsaitlərinin cari dövrə olan diskontlaşdırılmış dəyərinin cəminə bərabərdir (pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyət kəsb etdiyi hallarda).

Ehtiyatın qarşılınması üçün tələb edilən iqtisadi faydaların tam və ya qismən üçüncü şəxslərin hesabına geri qaytarılması gözlənilirsə, debitor borc aktiv kimi yalnız o halda tanınır ki, üçüncü tərəfin kompensasiya ödəməsi ehtimalı var və bu məbləğ etibarlı şəkildə təxmin edilə bilər.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, Cəmiyyət işçilərin əmək haqlarından təqaüd ayırmaları tutur və onları dövlət sosial müdafiə fonduna köçürür. Bu cür ayırmaları hesablayarkən təqaüd sisteminin göstəricilərinə müvafiq olaraq işəgötürənlər tərəfindən cari ödənişlərin hesablanması zamanı işçi heyəti üzrə nəzərdə tutulan ümumi xərclərin müəyyən nisbəti götürülür. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının alındığı dövrlərə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən yerinə yetirilir.

Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasının dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı bir digər təqaüd proqramında iştirak etmir. Bundan əlavə, Cəmiyyətdə hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilməsi məcbur olan digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır, amma belə aktivlərlə bağlı iqtisadi mənfəətlərin alınması ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir. Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır, amma bu öhdəliklərlə bağlı pul vəsaitlərinin ödənilməsinin ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə kapitalı səhmdarlar tərəfindən verilən nizamnamə kapitalının miqdarıdır. Səhmlərin ümumi miqdarı Cəmiyyətin öz nizamnamə kapitalını qanuna müvafiq olaraq səhmdarların razılığı ilə artır və ya azalda bilər. Adi səhmlər üzrə dividendlər bu dividendlərin elan olunduğu dövr üzrə azalma kimi tanınır. Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartı 10 “Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr” (BMUS 10) müvafiq olaraq balans hesabatı tarixindən sonra elan edilmiş dividendlər sonradan baş vermiş hadisələr kimi qəbul edilir və müvafiq olaraq açıqlanır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Cəmiyyətin əməliyyat valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühitin valyutası olan Azərbaycan Manatıdır.

Xarici valyutada olan maliyyə aktiv və öhdəliklər, balans tarixində mövcud olan ARMB-nin valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı yaranan gəlir və xərclər mənfəət və zərər hesabında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlirlər/(zərər çıxılmaqla) sətrində göstərilir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATÖR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Xarici valyuta məzənnələri

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Cəmiyyət tərəfindən istifadə edilən hesabat tarixinə valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
ABŞ dolları/AZN	1.7000	1.7001
Avro/AZN	1.9468	2.0307

3. MÜHÜM MÜHASİBAT TƏXMİNLƏRİ VƏ TƏXMİN EDİLƏN QEYRİ-MÜƏYYƏNLİKLƏRİN ƏSAS MƏNBƏLƏRİ

Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə təqdim edilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərə biləcək və başa çatmış müddət ərzində gəlir və xərclərin təqdim edilmiş məbləğləri üzrə rəhbərlikdən təxminlərin və mülahizələrin verməsini tələb edir. Rəhbərlik mütəmadi olaraq öz təxminlərini və mülahizələrini təhlil edir. Rəhbərlik təxminlərini və mülahizələrini tarixi təcrübəyə və müəyyən şərtlər çərçivəsində məntiqli hesab edilən digər faktlara əsaslandırır. Müxtəlif şəraitlərdə və vəziyyətlərdə faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər. Aşağıda göstərilən təxminlər və mülahizələr Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətinin təsvir edilməsi üçün zəruri hesab edilir.

Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə zərər ehtiyatları

Dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirilmənin aparılması üçün Cəmiyyət verilmiş kreditlərin mütəmadi olaraq təhlilini keçirir. Cəmiyyətin dəyərsizləşmə üzrə zərər ehtiyatları yaratması onun kreditlər və alınacaq vəsaitlər portfelində yarana biləcək dəyərsizləşmə ehtiyatlarının tanınması məqsədi daşıyır. Cəmiyyət rəhbərliyi hesab edir ki, ehtiyatlarla bağlı təxminlər ən əsas subyektivlik daşıyan məqamdır, çünki: (i) gələcəkdəki itkilərin faizi və şübhəli kreditlər üzrə yarana biləcək itkilərin ölçülməsi üzrə edilən ehtimallar müxtəlif dövrlər arasında dəyişir, hesabat tarixində isə bu ehtimallar yalnız cari təcrübəyə əsaslanır, və (ii) Cəmiyyətin təxmin etdiyi itkilərlə faktiki itkilər arasında əhəmiyyətli fərqlər yaranarsa, bu fərqlər Cəmiyyətin gələcəkdəki fəaliyyətinin yekunlarına, eləcə də maliyyə vəziyyətinə təsir göstərə bilər.

Borcalanın maliyyə çətinlikləri olduqda və eyni borcalana aid az tarixi məlumat mənbələri əldə etdiyi hallarda dəyərsizləşmə zərərinin məbləğini təxmin etmək üçün Cəmiyyətin rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə edir. Eləcə də, Cəmiyyət əvvəlki təqdimat əsasında gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklikləri, müştərilərin əvvəlki davranışını, qrup daxilində borcalanın ödəniş qabiliyyətində mənfi dəyişikliklər haqqında ümumi məlumatı və qrup daxilində aktivlər üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqədar olan ölkə miqyaslı və yerli iqtisadi şərtlərə dair təxminlər edir. Rəhbərlik kredit riski daşıyan aktivlər üzrə tarixi zərər təcrübəsinə və kreditlər qrupunda dəyərsizləşmə üzrə eyni olan obyektiv sübutlara əsaslanan təxminlərdən istifadə edir. Tarixi məlumatda cari şərait əks olunmadığından, yeni kreditlər qrupuna dair müşahidə olunan məlumata düzəlişlər etmək üçün Cəmiyyət rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə edir.

Maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatları, mövcud iqtisadi və siyasi şərtlər əsasında təyin edilmişdir. Ölkədə baş verə biləcək hadisələri və bu şəraitin maliyyə aktivləri üzrə gələcək dövrlərdə dəyərsizləşmə ehtiyatlarının uyğunluğuna edəcəyi təsirlə bağlı Cəmiyyət qabaqcadan xəbər vermək iqtidarında deyil.

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə yaradılmış dəyərsizləşmə ehtiyatının qalığı dəyərləri müvafiq olaraq 4,009,203 AZN və 4,502,915 AZN təşkil etmişdir.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin bərpası

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə təxirə salınmış vergi aktivlərinin qalığı dəyəri müvafiq olaraq, 24,588 AZN və 122,846 AZN dəyərlərində olmuşdur.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI “VİATÖR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Cəmiyyətin rəhbərliyi təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyərinin gələcəkdə tam həyata keçiriləcəyinə əmindir.

Əmlak və avadanlıqların faydalı iqtisadi ömrü

Qrup hər maliyyə ilinin sonunda əmlak və avadanlıqların qalan faydalı iqtisadi ömürlərini qiymətləndirir. Bu aktivlərin nəzərdə tutulan faydalı ömürləri ötən ilin qiymətləndirilməsindən fərqli olduqda, BMUS 8 “Uçot Siyasətləri, Uçot Qiymətləndirmələrində Dəyişikliklər və Xətalər” standartına müvafiq olaraq uçot təxminlərində dəyişiklik olaraq uçota alınır. Belə təxminlərin əmlak və avadanlıqların qalıq dəyərlərinin məbləğləri və mənfəət və zərərdə tanınmış amortizasiya üzrə təsirləri olur.

Cari vergilər

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində müxtəlif şərtlər edilir və dəyişikliklər tez-tez baş verir. Qrupun əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq ediləcək səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri tərəfindən edilmiş vergi qanunvericiliyinə aid şərtlər rəhbərliyin fikirləri ilə uzlaşmaya bilər. Nəticədə, səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri əməliyyatlara etiraz edə bilər və Cəmiyyətə əhəmiyyətli dərəcədə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər təyin edilə bilər. Müvafiq olaraq, üç təqvim ili üzrə vergi öhdəlikləri ilə əlaqədar olaraq vergi və gömrük orqanlarının nümayəndələri tərəfindən yoxlanıla bilər.

4. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR

31 dekabr 2018-ci il tarixində bitən il üçün müəyyən yeni standartlar, standartlara və şərtlərə düzəlişlər hələ də qüvvədə deyil, Cəmiyyət erkən qəbul etməyi düşünür. Buna görə, bu maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilməmişdir.

Standart	Xarakteristika	Qüvvəyə minmə tarixi
16 sayılı MHBS, ‘İcarələr’	MHBS 16 “İcarələr”, 13 yanvar 2016-cı il tarixində dərc olunmuşdur. a) Yeni Standart icarəyə götürənin bütün icarələr üçün aktiv və öhdəlikləri tanımasını tələb edən vahid mühasibatlıq modelini təqdim edir. İcarəçi istifadə etmə hüququ olan aktivli maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda icarə öhdəlikləri kimi digər aktivlərdən ayrıca olaraq göstərməlidir. b) Standarta icarəyə götürənlər üçün 2 tanınma istisnası daxildir: “əzdəyərli” aktivlərin icarəsi və qısamüddətli lizinqlər. c) İcarəçi mənfəət və ya zərər hesabatında əsas aktivin sinfinə uyğun olaraq istifadə etmə hüququ olan aktivin amortizasiya və icarə öhdəlikləri üzrə faiz xərcini tanımalıdır. İcarə verən 16 sayılı MHBS-da tam retrospektiv və ya dəyişdirilmiş retrospektiv yanaşmadan tətbiq etməlidir.	1 yanvar 2019

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATÖR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

5. İŞÇİLƏRƏ SƏRF OLUNAN XƏRCLƏR VƏ MÜVAFİQ AYIRMALAR

İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalara aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Əmək haqları	648,043	797,971
Müavinətlər, mükafatlandırma və digər təqaüdlər	102,582	100,142
İcbari sosial təminat öhdəlikləri	136,436	181,351
İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar	887,061	1,079,464

6. ÜMUMİ VƏ İNZİBATİ XƏRCLƏR

Ümumi və inzibati xərcləri aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Təhlükəsizlik xərcləri	43,198	40,626
Bank komissiyaları	17,678	41,990
İcarə xərcləri	34,025	35,372
Mənfəət vergisi xərclərindən əlavə vergilər	5,957	24,926
Ofis ləvazimatları	29,001	43,946
Amortizasiya	23,946	86,375
Hüquqi və məhkəmə xərcləri	2,380	67,690
Ezamiyyət xərcləri	16,346	19,952
Pəşəkar xidmət haqları və ödənişlər	18,260	20,675
Təmir və texniki xərclər	5,272	16,075
Nəqliyyat xərcləri	93	105
Kommunal xərclər	17,876	26,525
Təlim xərcləri	425	1,622
Üzvlük haqları	6,348	25,760
Rəbitə xərcləri	12,061	15,978
İnstitusional inkişaf xərcləri	7,306	6,277
Sığorta xərcləri	32,700	18,413
Digər	95,049	40,715
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	367,921	533,022

7. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Cəmiyyət, vergiləri Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hazırlanmış vergi hesabatlarına və qeydlərinə əsasən hesablayır və bu hesablamalar MHBS-dən fərqlənə bilər.

Bəzi xərclər vergiyə cəlb olunmadığından və bəzi gəlirlər vergidən azad olduğundan Cəmiyyət müəyyən daimi vergi fərqlərinin təsirinə məruz qalır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir.

31 dekabr 2018-ci il və 2017-ci il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlər üzrə vergi uçotunda olan qalıqların maliyyə hesabatlarında olan qalıqlara nisbətən fərqli olması nəticəsində yaranır.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATÖR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi xüsusilə fərqli şərtlərə və dəyişikliklərə səbəb ola bilər. Bundan əlavə, vergi qanunvericiliyinə dair rəhbərliyin şərhli vergi orqanlarının şərhindən fərqlənə biləcəyi üçün, sövdələşmələrə vergi orqanları tərəfindən etiraz edilə bilər və nəticədə Cəmiyyətə maliyyə hesabatları üçün əhəmiyyətli olacaq əlavə vergilər, cəzalar və faizlər tətbiq oluna bilər.

	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	3,496,344
Əmlak və avadanlıqlar	13,390	-
Digər aktivlər	111,202	76,520
Borc alınmış vəsaitlər	4,209	-
Cəmi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər	128,801	3,572,864
Vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər		
Əmlak və avadanlıqlar	-	(54,444)
Borc alınmış vəsaitlər	-	(7,334)
Digər öhdəliklər	(5,863)	-
Cəmi vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər	(5,863)	(61,778)
Xalis vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər	122,938	3,511,086
Qüvvədə olan vergi dərəcəsi ilə təxirə salınmış mənfəət vergi aktivləri	24,588	702,217
Tanınmayan təxirə salınmış mənfəət vergi aktivləri	-	(579,371)
Xalis təxirə salınmış vergi aktivləri	24,588	122,846

Effektiv vergi dərəcəsi aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Mənfəət vergisindən əvvəlki zərər	660,715	(1,257,746)
Qanunla müəyyən edilmiş 20% vergi dərəcəsi	(132,143)	251,549
Vergi dərəcəsinin daimi fərqlərə təsiri	3,237	(326,671)
Tanınmayan təxirə salınmış mənfəət vergi aktivində dəyişiklik	-	-
Mənfəət vergisi xərci	(128,906)	(75,122)
Cari mənfəət vergisi xərcləri	(30,648)	(11,117)
Təxirə salınmış vergi aktivindəki dəyişiklik	(98,258)	(64,005)
Mənfəət vergisi xərci	(128,906)	(75,122)

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATQƏR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Təxirə salınmış vergi aktiv		
Dövrün əvvəlinə	122,846	186,851
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərin mənfəət və zərər hesablarına təsiri	(98,258)	(64,005)
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərin digər məcmu gəlir komponentlərinə təsiri		
Dövrün sonuna	24,588	122,846

8. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Nağd pul vəsaitləri	3,013	2,851
Bank hesablarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	238,484	72,875
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	241,497	75,726

9. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

Müştərilərə verilmiş kreditlər, ilkin olaraq, Azərbaycan Respublikasının ərazisində yaşayanlar üçün nəzərdə tutulur.

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Müştərilərə verilmiş kreditlər	8,059,512	8,907,003
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşdirilməsi üzrə ehtiyat	(4,009,203)	(4,502,915)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	4,050,309	4,404,088

Müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşdirilməsi üzrə ehtiyatların hərəkəti aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2018-ci il				31 dekabr 2017-ci il
	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi	Cəmi
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat					
1 yanvar	-	13,478	4,794,112	4,807,590	7,147,354
Dəyərsizləşmə üzrə illik ehtiyat					
	-	(5,494)	(792,893)	(798,387)	(2,644,439)
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat					
31 dekabr	-	7,984	4,001,219	4,009,203	4,502,915

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATQOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

Müxtəlif iqtisadi sektorlarda çalışan müştərilərə daxildir:

	31 dekabr 2018-ci il	%	31 dekabr 2017-ci il	%
Müştərilərə verilmiş kreditlər – kənd təsərrüfatı	2,303,293	57	1,911,953	43
Müştərilərə verilmiş kreditlər – ticarət	545,972	13	808,341	19
Müştərilərə verilmiş kreditlər – digər	1,201,044	30	1,683,794	38
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	4,050,309	100	4,404,088	100

31 dekabr 2018-ci il tarixinə girov təminatı barədə məlumatı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Müştərilərə verilmiş kreditlər –kənd təsərrüfatı	Müştərilərə verilmiş kreditlər – ticarət	Müştərilərə verilmiş kreditlər –digər	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
Təmin edilmiş kreditlər:				
- zinət əşyaları	803,401	177,173	412,520	1,393,094
- şəxsi zəmanət	1,499,892	368,799	788,524	2,657,215
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	2,303,293	545,972	1,201,044	4,050,309

31 dekabr 2017-ci il tarixinə girov təminatı barədə məlumatı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Müştərilərə verilmiş kreditlər –kənd təsərrüfatı	Müştərilərə verilmiş kreditlər – ticarət	Müştərilərə verilmiş kreditlər –digər	31 dekabr 2017-ci il Cəmi
Təmin edilmiş kreditlər:				
- zinət əşyaları	577,820	439,796	644,181	1,661,797
- şəxsi zəmanət	1,334,133	368,545	1,039,613	2,742,291
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	1,911,953	808,341	1,683,794	4,404,088

31 dekabr 2018-ci il tarixinə olan kredit qalıqlarının təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Müştərilərə verilmiş kreditlər –kənd təsərrüfatı	Müştərilərə verilmiş kreditlər – ticarət	Müştərilərə verilmiş kreditlər –digər	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
Kollektiv şəkildə qiymətləndirilmiş				
Vaxtı keçməmiş	799,952	696,732	1,106,299	2,602,983
Vaxtı keçmiş:				
1 aydan az vaxtı keçmiş	15,546	2,635	7,070	25,251
1 aydan 3 ayadək vaxtı keçmiş	531	-	2,005	2,536
3 aydan 6 ayadək vaxtı keçmiş	1,299	1,742	533	3,574
6 aydan 12 ayadək vaxtı keçmiş	3,678	1,776	3,084	8,538
12 aydan artıq vaxtı keçmiş	2,853,419	1,101,192	1,462,019	5,416,630
Cəmi kollektiv şəkildə qiymətləndirilmiş kreditlər	3,674,425	1,804,077	2,581,010	8,059,512

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Müştərilərə verilmiş kreditlər – kənd təsərrüfatı	Müştərilərə verilmiş kreditlər – ticarət	Müştərilərə verilmiş kreditlər – digər	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar	(1,371,132)	(1,258,105)	(1,379,966)	(4,009,203)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	2,303,293	545,972	1,201,044	4,050,309

31 dekabr 2017-ci il tarixinə olan kredit qalıqlarının təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Müştərilərə verilmiş kreditlər – kənd təsərrüfatı	Müştərilərə verilmiş kreditlər – ticarət	Müştərilərə verilmiş kreditlər – digər	31 dekabr 2017-ci il Cəmi
Kollektiv şəkildə qiymətləndirilmiş				
Vaxtı keçməmiş	852,963	509,924	979,917	2,342,804
Vaxtı keçmiş:				
1 aydan az vaxtı keçmiş	14,824	49	7,474	22,347
1 aydan 3 ayadək vaxtı keçmiş	1,780	652	5,611	8,043
3 aydan 6 ayadək vaxtı keçmiş	11,724	2,446	13,070	27,240
6 aydan 12 ayadək vaxtı keçmiş	53,353	10,714	29,329	93,396
12 aydan artıq vaxtı keçmiş	2,913,562	1,140,107	2,359,504	6,413,173
Cəmi kollektiv şəkildə qiymətləndirilmiş kreditlər	3,848,206	1,663,892	3,394,905	8,907,003
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar	(1,936,253)	(855,554)	(1,711,108)	(4,502,915)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	1,911,953	808,338	1,683,797	4,404,088

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə qalığı olan bütün kreditlər (müştərilərə verilmiş kreditlərin 100%-i) bölgə üzrə mütləq coğrafi konsentrasiya təşkil edərək, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərə verilmişdir.

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə hər hansı bir borcalan üzrə bütün verilmiş kreditlərin ümumi məbləğinin 1%-ni keçən məbləğdə kredit mövcud olmamışdır. Cəmiyyət əsasən fiziki şəxslərə və fərdi sahibkarlara kiçik məbləqli kreditlər vermişdir.

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə müvafiq olaraq 54,539 AZN və 323,778 AZN məbləğində hesablanmış faiz gəlirləri daxil edilmişdir.

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə kreditlər üzrə maksimal risk müvafiq olaraq 4,050,309AZN və 4,404,088 AZN təşkil etmişdir.

**BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VİA TOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Mənatı ilə)

10. ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR

Əmlak və avadanlıqlar aşağıda göstərilmişdir:

Yenidən qiymətləndirilmiş / ilkin dəyəri	Tikililər və torpaq	Nəqliyyat vasitələri	Kompüter və avadanlıqlar	Mebel və qurğular	Digər vasitələr	Cəmi
1 yanvar 2017-ci il	458,941	81,657	57,319	26,470	68,409	692,796
Əlavələr	70,800		5,063	265	10,322	86,450
Sililmələr	-	(11,907)	(13,557)	(1,309)	(11,050)	(37,823)
31 dekabr 2017-ci il	529,741	69,750	48,825	25,426	67,681	741,423
Əlavələr	18,937	-	150			19,087
Sililmələr	-	(69,750)	(952)	(240)	(1,440)	(72,382)
31 dekabr 2018-ci il	548,678	-	48,023	25,186	66,241	688,128
Yığılmış amortizasiya						
1 yanvar 2017-ci il	11,505	61,473	56,187	24,778	56,070	210,013
İl üzrə tutulma	62,264	9,455	6,197	1,814	6,645	86,375
Sililmələr	-	(21,187)	(13,559)	(1,309)	(11,050)	(47,105)
31 dekabr 2017-ci il	73,769	49,741	48,825	25,283	51,665	249,283
İl üzrə tutulma	14,800	2,049	150	143	6,804	23,946
Sililmələr	-	(51,790)	(952)	(240)	(1,440)	(54,422)
31 dekabr 2018-ci il	88,569	-	48,023	25,186	57,029	218,807
Xalis qalıq dəyəri						
1 yanvar 2017-ci il	447,436	20,184	1,132	1,692	12,339	482,783
31 dekabr 2017-ci il	455,972	20,009	-	143	16,016	492,140
31 dekabr 2018-ci il	460,109	-	-	-	9,212	469,321

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə, hər hansı bir əmlak və ya avadanlıq alınmış borclar üçün girov olaraq qoyulmamışdır.

11. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Əvvəlcədən ödənilmiş vergilər	76,107	140,049
Avans ödənişləri	13,944	6,655
Cəmi digər aktivlər	90,051	146,704

12. BORC ALINMIŞ VƏSAİTLƏR

Borc alınmış vəsaitlər aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Yerli qurumlardan borc alınmış vəsaitlər	-	94,783
Xarici qurumlardan borc alınmış vəsaitlər	3,963,143	4,455,864
Cəmi borc alınmış vəsaitlər	3,963,143	4,550,647

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə 4,209 AZN və 8,896 AZN məbləğində alınmış borc vəsaitlərinə hesablanmış faiz xərcləri daxil edilmişdir.

5 avqust 2016-cı il tarixində Cəmiyyət kreditörlerle kreditörlararası saziş imzalamışdır. Bu müqaviləyə əsasən bütün kreditlər tam şəkildə hər bir kreditörlə qaytarılana qədər heç bir kreditörlə hər hansı borcla bağlı bu saziş imzalanan tarixdən məcburi xarakterli hərəkətlərə yol verməyəcək. Bütün kreditörlər 1 avqust 2016-cı il tarixindən etibarən kreditin faiz dərəcəsinə 5%-ə qədər azaltmağa razılıq vermişdir. Borc alınmış bütün vəsaitlər 1 avqust 2016-cı il tarixinə olan valyuta, 1 ABŞ dolları = 0.8948 Avro və 1 ABŞ dolları = 1.5851 AZN, ilə ABŞ dollarına çevrilmişdir. Ödəniş qrafiki də yenidən təyin edilmişdir. Restrukturizasiya dövründə Borcalan öz əməliyyatları üçün yerli və ya beynəlxalq mənbələrdən yeni borc və ya maliyyələşdirmə əldə edə bilərlər. Bu tarixdən sonra müqaviləyə üç əlavə imzalanmışdır. 30 iyun 2017-ci ildə imzalanan Birinci əlavəyə görə, bütün kreditörlər əvvəl razılaşdırılmış faiz ödənişini 1 iyul 2017-ci ildən etibarən 5%-dən 2%-ə endirməyə razılaşırlar. 28 fevral 2018-ci ildə imzalanmış İkinci əlavəyə görə bütün kreditörlər 1 mart 2018-ci il tarixindən 28 fevral 2019-cu il tarixinədək müvafiq olaraq öz kreditlərinə faiz hesablamaq və faiz ödənişi almaq hüquqlarından imtina edir. 30 iyun 2018-ci il tarixində imzalanmış Üçüncü əlavə kreditlərin əsas məbləğlərinin ödənişi üçün tarixlərin tənzimlənməsi barədə razılaşmadır.

Cəmiyyət "PAŞA Bank"dan 16 aprel 2015-ci il tarixində 12 ay güzəşt müddəti və 16 aprel 2018-ci il tarixinə bitmə müddəti olmaqla aldığı krediti tam məbləğdə ödəmişdir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

13. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıda qeyd olunmuşdur:

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
İstifadə edilməmiş məzuniyyətlər üzrə öhdəliklər	2,956	5,324
Yığılmış xərclər	10,000	10,000
Cəmi digər öhdəliklər	12,956	15,324

14. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə nizamnamə kapitalı, hər birinin dəyəri 6,937.74 AZN dəyərində olmaqla, 100 səhmdən ibarət olmuşdur. Cəmiyyətin 100% səhmləri Viator AS-yə (Norveç Krallığı) məxsusdur.

15. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

ARMB-in tələblərinə uyğunluq

Cəmiyyət Bank olmayan Kredit Təşkilatları və digər normativ aktlar haqqında qanuna uyğun olaraq, ARMB tərəfindən müəyyən olunmuş qayda və tələblərə riayət etməlidir. Cəmiyyət, ARMB tərəfindən 31 dekabr 2018-ci il və 2017-ci il tarixlərinə müəyyən olunmuş qayda və tələblərə riayət etmişdir.

Kapital qoyuluşları üzrə öhdəliklər

31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə Cəmiyyətin kapital qoyuluşları və ya xərclər üzrə hər hansı bir mühüm öhdəliyi olmamışdır.

Məhkəmə proseduraları

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Cəmiyyətə qarşı iddialar irəli sürülür. Cəmiyyətin rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan vergi qanunvericiliyindəki müddəalara bəzən müxtəlif şərhlər və dəyişikliklər edilir və bu dəyişikliklər müxtəlif mənalarda şərh edilə bilər və nəticədə Azərbaycan vergi orqanları bu müddəaları özləri hesab etdikləri kimi şərh edə bilərlər. Praktikada, Azərbaycan vergi orqanları belə hallarda adətən vergi ödəyicilərinin əleyhinə qərar çıxarırlar ki, nəticədə vergi ödəyiciləri öz hüquqlarını məhkəmə vasitəsilə müdafiə etməyə məcbur olurlar.

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan vergi orqanları məhkəmə orqanları tərəfindən təqdim edilmiş "haqsız vergi qazancı", "əməliyyatın əsas kommersiya məqsədi" konsepsiyalarından və "əməliyyatın kommersiya mahiyyəti/(məqsədi)" kriteriyasından istifadə edə bilərlər.

Belə qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə alətlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq şərhinə aid edilə bilər. Bu hallar eləcə də kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılması zamanı yaranan müvəqqəti fərqlərin və bunun vergi öhdəliyinə təsirinin vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi şərh edilməsinə aid edilə bilər. Rəhbərlik əmindir ki, bütün lazımi vergilər hesablanmış, öhdəliklər yaradılmışdır və ona görə də əlavə vergi ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac yoxdur.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

Ümumiyyətlə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatdı belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir.

Həmçinin, Azərbaycan Konstitusiyası Məhkəməsinin qərarının müddəalarına əsasən vergi yoxlamasının əhatə etdiyi üç illik limit, məhkəmənin qərarına əsasən vergi ödəyicisinin vergi orqanlarını bilərək yanlış yönləndirdiyi və onlara yanlış yönləndirici məlumatlar verdiyi hallarda uzadıla bilər.

16. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ BAĞLI ƏMƏLİYYATLAR

BMUS 24 "Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər" standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- Cəmiyyətin birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Cəmiyyətin fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Cəmiyyətin fəaliyyətinə ortaq nəzarət həyata keçirən şəxslər;
- Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Cəmiyyət tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- Cəmiyyətin tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- Cəmiyyətin və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (a) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (d) və ya (e) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- İş müddəti bitdikdən sonra Cəmiyyətin keçmiş işçiləri və ya Cəmiyyətin əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

Cəmiyyətin siyasətinə müvafiq olaraq işçilərə, Müşahidə Şurasına, onların ailələrinə və yaxın qohumlarına, eləcə də Cəmiyyətin idarəetmə, yoxlama və ya nəzarət etmə işlərinə cəlb olunmuş digər işçilərə kreditlərin verilməsinə icazə verilmir. 31 dekabr 2018-ci və 2017-ci il tarixlərinə Cəmiyyət və digər əlaqəli tərəflər arasındakı əməliyyatların təfərrüatları aşağıda qeyd edilmişdir:

	Normisjon	31 dekabr 2018-ci il	
		Viator AS	Əsas idarə heyəti
Balans			
Borc alınmış vəsaitlər	146,869	-	-
Əməliyyatlar			
Faiz xərcləri	553	-	-
Qeyri-faiz xərcləri	-	-	187,841
	Normisjon	31 dekabr 2017-ci il	
		Viator AS	Əsas idarə heyəti
Balans			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	3,039
Borc alınmış vəsaitlər	168,350	-	-
Əməliyyatlar			
Faiz gəlirləri	-	-	974
Faiz xərcləri	13,277	-	-
Qeyri-faiz xərcləri	-	-	198,154

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATÖR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

*"Normisjon Region East" və "Normisjon Nordland Eiendom AS" Normisjon şəbəkəsinin ortaqlarları və iki ayrı-ayrı hüquqi şəxslərdir.

17. KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI

Cəmiyyət borc və kapital qalıqlarını optimallaşdıraraq səhmdarların gəlirini artırmaq şərtlə gələcəkdə fəaliyyətinin davamlılıq prinsipinə uyğun olması üçün çalışır.

Cəmiyyət hər hansı tənzimləmə və ya nəzarət orqanı tərəfindən kapital adekvatlığı monitorinqinə tabe deyil. ARMB-nin yeganə tələbi minimum 300,000 AZN həcmində nizamnamə kapitalının olmasıdır.

Cəmiyyətin kapital strukturu kapital dəyişiklikləri haqqında hesabatda qeyd olunan nizamnamə kapitalı, bölüşdürülməmiş mənfəət və yenidən qiymətləndirmə üzrə artımdan ibarətdir.

İdarə Heyəti kapital strukturunu yarım illik əsasda nəzərdən keçirir. Cəmiyyət ümumi kapital strukturunu İdarə Heyətinin tövsiyəsinə əsasən dividendlərin verilməsi və ya yeni səhmlərin buraxılması yolu ilə artırır.

18. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Amortizasiya olunmuş dəyerdə qeydə alınan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri:

Cəmiyyət müəyyən qiymətləndirmə üsulları ilə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini açıqlamaq üçün aşağıdakı qiymətləndirmə səviyyələrindən istifadə edir:

- 1-ci səviyyə: Fəal bazarda eyni bir alət üçün aktiv bazar qiymətləri (nizamlanmamış)
- 2-ci səviyyə: Birbaşa (yəni qiymətlər kimi), ya da bilavasitə (yəni qiymətlərdən törəyən) müşahidə oluna bilən, 1-ci səviyyəyə daxil edilmiş kotirovka olunan qiymətdən başqa digər ilkin göstəricilər. Bu kateqoriyaya aşağıdakı amillərdən istifadə etməklə qiymətləndirilən alətlər daxildir: analoji alətlər üçün fəal bazarda tətbiq edilən bazar qiymətləri; analoji alətlər üzrə kifayət qədər fəal hesab olunmayan bazarlarda tətbiq edilən qiymətlər; və ya bütün əhəmiyyətli ilkin göstəricilərin birbaşa, yaxud dolayısı ilə bazar məlumatlarından müşahidə oluna bildiyi sair qiymətləndirmə üsulları.
- 3-cü səviyyə: ilkin göstəricilər müşahidə oluna bilmir. Bu kateqoriyaya aid edilən alətlərin qiymətləndirmə metoduna müşahidə edilə bilən məlumata əsaslanmayan ilkin göstəricilər daxildir və müşahidə edilə bilməyən ilkin göstəricilər həmin alətin qiymətləndirilməsində əhəmiyyətli təsirə malikdir. Bu kateqoriyaya oxşar alətlər üçün kotirovka olunan qiymətlər əsasında qiymətləndirilən alətlər daxildir və bu zaman alətlər arasında fərqi əks etdirmək üçün mühüm müşahidə olunmayan tənzimləmələr və ya mülahizələr tələb olunur

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hər bir ədalətli dəyər ölçülməsinin 31 dekabr 2018-ci il tarixinə təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir:

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	241,497	-	-	241,497
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	4,050,309	4,050,309
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	241,497	-	4,050,309	4,291,806
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Borc alınmış vəsaitlər	-	-	3,693,143	3,693,143
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	10,000	-	10,000
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	-	10,000	3,693,143	3,703,143

BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	75,726	-	-	75,726
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	4,404,088	4,404,088
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	75,726	-	4,404,088	4,479,814
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Borc alınmış vəsaitlər	-	-	4,550,647	4,550,647
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	15,324	15,324
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	-	-	4,565,971	4,565,971

Ədalətli dəyəri qalıq dəyərinə yaxın olan aktivlər və öhdəliklər

Likvid və ya ödəmə dövrü qısamüddətli (üç aydan daha az) olan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri üzrə hesab edilir ki, qalıq dəyərləri ədalətli dəyərlərinə yaxındır. Bu fərziyyə həmçinin xüsusi ödəmə müddəti və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri olmadan, depozitlərə də tətbiq edilir.

Sabit və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri

Fəal bazar qiyməti olan borc alətləri üzrə ədalətli dəyər təyin edilmiş bazar qiymətləri əsasında müəyyən edilir. Fəal bazar qiyməti olmayan borc alətlərinin ədalətli dəyəri, hal-hazırda oxşar şərtlər, kredit riski və qalan ödəmə müddəti üzrə borc üçün mövcud olan dərəcələr istifadə etməklə pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti azaldılmaqla qiymətləndirilir.

19. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Cəmiyyətin fəaliyyəti üçün risklərin idarə edilməsi əməliyyatların mühüm elementini təşkil edir. Cəmiyyətin əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski
- Likvidlik riski
- Bazar riski

Cəmiyyətin rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli risklərin idarə olunması sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Cəmiyyət rəhbərliyi risk idarəetmə qrupu yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Cəmiyyəti ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanını yaratmaqdır. Risklərin idarə olunması qrupu vasitəsilə Cəmiyyətin rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Maliyyə aləti üzrə əməliyyat aparan bir tərəf öz öhdəliyini yerinə yetirməməsi nəticəsində digər tərəfə maliyyə zərəri vurduqda, Cəmiyyət kredit riskinə məruz qalır. Kredit riski Cəmiyyətin qarşı tərəflərlə həyata keçirdiyi kredit və digər əməliyyatlar nəticəsində ortaya çıxır ki, bu da maliyyə aktivlərinin yaranmasına gətirib çıxarır.

Cəmiyyət hesab edir ki, kredit riskini aşağıdakı konsepsiya qiymətləndirir:

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Mənatı ilə)

GKZ hesablamalarının mexanizmi aşağıdakı təsvir olunur və əsas elementləri bunlardır:

DE	Defolt ehtimalı müəyyən vaxt civarında defoltun mümkünlüyünün qiymətləndirilməsidir. Defolt, təhlil edilən müddət ərzində müəyyən anda yalnız müvafiq vəsait daha əvvəl uçotdan çıxarılmamış və hələ də portfelə daxil olanda yaranı bilər.
DHRH	Defolt halında riskin həcmi, müqavilədə nəzərdə tutulub-tutulmamasından asılı olmayaraq, əsas və faiz məbləğlərinin qaytarılması, kredit öhdəliyi üzrə gözlənilən vəsaitlərin istifadəsi və yerinə yetirilməmiş ödənişlər üzrə hesablanmış faiz də daxil olmaqla hesabat tarixindən sonra risk həcmində gözlənilən dəyişikliyi nəzərə almaqla gələcək defolt tarixində risk həcmi qiyətləndirilməsidir.
DHZ	Defolt halında zərər müəyyən zaman defolt yarananda əmələ gələn zərərin qiymətləndirilməsidir. Bu, müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş ödəniləcək pul vəsaitləri ilə kreditörün əldə etməyi gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərqə əsaslanır. Bu, adətən DHZ faizi kimi ifadə edilir.

Özünün GKZ modellərində Cəmiyyət geniş miqyaslı proqnoz məlumatlarına, məsələn kredit riski komponentlərin qiymətləndirmələrinə inteqrasiya olunmuş iqtisadi göstəricilərə əsaslanır. Dəyərsizləşmə zərərləri və azad etmələr maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərində düzəliş kimi uçota alınan modifikasiya zərərlərindən ayrı olaraq uçota alınır və açıqlanır.

Cəmiyyət hesab edir ki, ilkin tanımadan sonra kredit reytingi əhəmiyyətli dərəcədə pisləşdikdə kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır. Əhəmiyyətli pisləşmə səviyyəsi seqmentdən seqmentə fərqlənir və 2-ci və 3-cü pillə arasında və ya müəyyən edilmiş litim daxilində dəyişir. Cəmiyyət həmçinin aktiv üzrə kredit riskinin əhəmiyyətli artmasına təkan vermək üçün 2-ci dərəcəli keyfiyyət metodunu tətbiq edir, məsələn müştərinin / obyektin müşahidə siyahısına daxil edilməsi və ya hesabın saxlanması. Kredit reytinginin dəyişməsindən asılı olmayaraq müqavilə ödənişləri 30 gündən artıqdırsa, kredit riski ilkin tanıma anından etibarən əhəmiyyətli artmış hesab olunur.

Borcalan müqavilə şərtlərindən asılı olaraq müqavilə ödənişlərini 90 gün gecikdirsə, Cəmiyyət maliyyə alətinin defolt olduğunu və buna görə də GKZ hesablamaları üçün Mərhələ 3-ün (kredit üzrə dəyərsizləşmə) əmələ gəldiyini hesab edir. Cəmiyyət gün ərzində tələb olunan ödənişlər fərdi müqavilələrdə göstəriləyi kimi iş gününün bağlanması səbəbi ilə ödənilməyində kassa və banklararası qalıqlarını defolt hesab edir və dərhal tədbirlər görür. Müştərinin defolt vəziyyətində olub-olmamasını keyfiyyət baxımından qiymətləndirilməsi çərçivəsində

Cəmiyyət GKZ-ni AYKD aktivləri, kreditin dəyərsizləşməsi amilləri olan əhəmiyyətli aktivlər və kredit riskinin əhəmiyyətli artması amilləri olan müəyyən aktivlər üçün fərdi əsasla hesablayır. Cəmiyyət bütün digər siniflərdən olan aktivləri homogen borcalanlar qruplarına GKZ-ni kreditlərin daxili və xarici xüsusiyyətlərinin birləşməsi əsasında məcmu şəkildə hesablayır

GKZ ehtiyatı aktivin müddəti ərzində yaranması gözlənilən kredit zərərlərinə əsaslanır. Lakin əmələ gəldiyi andan kredit riskində əhəmiyyətli artım olmadığı hallarda ehtiyat 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə əsaslanır. 12aGKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində mümkün olan maliyyə alətləri ilə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməməsindən irəli gələn GKZ-dən ibarətdir.

Hər hesabat dövrünün sonunda Cəmiyyət, maliyyə alətinin qalan müddəti üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi riskindəki dəyişiklikləri nəzərdən keçirməklə, maliyyə aləti üzrə kredit riskinin ilkin tanımadan sonra əhəmiyyətli artıb-artmamasının qiymətləndirilməsi siyasətini tətbiq etmişdir. Yuxarıdakı prosesə əsaslanaraq, Cəmiyyət kreditləri aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Mərhələ 1:	Kreditlər ilk dəfə tanınanda, Cəmiyyət ehtiyatı 12aGKZ əsasında tanıyır. Mərhələ 1-in kreditlərinə həm də kredit riskinin azaldığı və Mərhələ 2-dən yenidən təsnif edilmiş vəsaitlər daxildir.
Mərhələ 2:	Kredit verildiyi andan etibarən kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artanda Cəmiyyət ehtiyatı AMəGKZ üzrə tanıyır. Mərhələ 2 kreditlərinə həm də kredit riskinin azaldığı və Mərhələ 3-dən təsnif edilmiş vəsaitlər daxildir.
Mərhələ 3:	Dəyərsizləşmiş hesab olunan kreditlər. Cəmiyyət ehtiyatı AMəGKZ üzrə tanıyır.
AYKD:	Alınmış və ya yaranmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri (AYKD) ilkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləridir. AYKD aktivləri ilkin tanınmada ədalətli dəyərle qeydə alınır və faiz gəliri sonradan krediti nəzərə almaqla düzəliş edilmiş EFD əsasında tanınır. GKZ yalnız gözlənilən kredit zərərlərində sonradan dəyişiklik baş verəndə tanınır və ya ləğv edilir.

Maksimal risk

Cəmiyyətin məruz qaldığı maksimal kredit riski fərdi risklərdən və ümumi iqtisadiyyatın daşdığı risklərdən asılı olaraq əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir.

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin risklərə məruz qalmasının maksimal həddini təqdim edir. Maliyyə aktivləri üçün bu məbləğ əvəzləşdirmələr və mövcud girovlar çıxıldıqdan sonra aktivlərin qalıq dəyərinə bərabərdir. Maliyyə qarantiyaları və digər şərti təəhhüdlər üçün kredit riskinə məruz qalmanın maksimal həddi, bu qarantiyalar üzrə üçüncü şəxslərə ödənilməli olan mütləq məbləğlər, kredit öhdəliklərində isə müştəri tərəfindən tələb edilən vəsaitlərin məbləği kimi təyin edilir.

	Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi	31 dekabr 2018-ci il Likvid aktivlərlə təmin edilmiş	Alınmış təminatlardan sonra xalis risk
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,050,309	1,393,904	2,656,405

	Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi	31 dekabr 2017-ci il Likvid aktivlərlə təmin edilmiş	Alınmış təminatlardan sonra xalis risk
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,404,088	1,963,194	2,440,894

Coğrafi konsentrasiya

Rəhbərlik həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarə edilməsinə və bu risklərin Cəmiyyətin fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Cəmiyyətə Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimal həddə salmağa şərait yaradır. Aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATQOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	241,497	-	241,497
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,050,309	-	4,050,309
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	4,291,806	-	4,291,806
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ			
Borc alınmış vəsaitlər	-	3,963,143	3,963,143
Digər maliyyə öhdəlikləri	10,000	-	10,000
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	10,000	3,963,143	3,973,143
XALIS MÖVQE	4,281,806	(3,963,143)	318,663

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2017-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	75,726	-	75,726
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,404,088	-	4,404,088
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	4,479,814	-	4,479,814
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ			
Borc alınmış vəsaitlər	94,783	4,455,864	4,550,647
Digər maliyyə öhdəlikləri	15,324	-	15,324
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	110,107	4,455,864	4,565,971
XALIS MÖVQE	4,369,707	(4,455,864)	(86,157)

**BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Mənatı ilə)

Likvidlik riski

Likvidlik və faiz dərəcəsi riskləri üzrə təhlillər aşağıdakı cədvəldə qeyd olunur. Cədvəllər aşağıdakı məqamları əks etdirir:

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	31 dekabr 2018-ci Cən
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Müştərilərə verilmiş kreditlər	32.24%	69,300	149,400	1,451,400	2,380,209	-	4,050,309
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		69,300	149,400	1,451,400	2,380,209	-	4,050,309
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		241,497	-	-	-	-	241,497
Cəmi maliyyə aktivləri		310,797	149,400	1,451,400	2,380,209	-	4,291,806
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Borç alınmış vəsaitlər	0.33%	-	-	3,963,143	-	-	3,963,143
Cəmi faiz gəliri yaradan öhdəliklər		-	-	3,963,143	-	-	3,963,143
Digər maliyyə öhdəlikləri		10,000	-	-	-	-	10,000
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		10,000	-	3,963,143	-	-	3,973,143
Likvidlik boşluğu		300,797	149,400	(2,511,743)	2,380,209	-	
Faiz dərəcəsi boşluğu		69,300	149,400	(2,511,743)	2,380,209	-	
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu		69,300	218,700	(2,293,043)	87,166	87,166	

**BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI “VİATOR MİKRO MALİYYƏ
AZƏRBAYCAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT**

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	31 dekabr 2017-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Müştərilərə verilmiş kreditlər	31.86%	1,825,707	426,895	1,293,691	857,795		4,404,088
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		1,825,707	426,895	1,293,691	857,795	-	4,404,088
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		75,726	-	-	-		75,726
Cəmi maliyyə aktivləri		1,901,433	426,895	1,293,691	857,795	-	4,479,814
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Borc alınmış vəsaitlər	2.55%	144,184	393,326	654,190	2,176,763	1,182,184	4,550,647
Cəmi faiz gəliri yaradan öhdəliklər		144,184	393,326	654,190	2,176,763	1,182,184	4,550,647
Digər maliyyə öhdəlikləri		15,324	-	-	-	-	15,324
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		159,508	393,326	654,190	2,176,763	1,182,184	4,565,971
Likvidlik boşluğu		1,741,925	33,569	639,501	(1,318,968)	(1,182,184)	
Faiz dərəcəsi boşluğu		1,681,523	33,569	639,501	(1,318,968)	(1,182,184)	
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu		1,681,523	1,715,092	2,354,593	1,035,625	(146,559)	

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VIATOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bazar riski

Bazar riskinə faiz dərəcəsinə, xarici valyuta məzənnələrində və qiymətləndirmədəki dəyişmələrdən yaranan və Cəmiyyətin məruz qaldığı risklər aiddir. Cəmiyyət cari dəyişmələr, maliyyə bazarları və ümumilikdə iqtisadi vəziyyət üzrə təhlil aparmaqla risklərə nəzarət edir.

Faiz dərəcəsi riski

Aşağıdakı cədvəl "risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi" üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Cəmiyyətin həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Mənfəət vergisindən əvvəlki (zərər)/mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2018-ci il tarixinə		31 dekabr 2017-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
Maliyyə aktivləri:				
Müştərilərə verilmiş kreditlər	40,503	(40,503)	44,040	(44,040)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Borc alınmış vəsaitlər	(39,631)	39,631	(45,506)	45,506
Mənfəət vergisindən əvvəlki zərərə xalis təsiri	872	(872)	(1,466)	1,466

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

Cəmiyyətin xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı məruz qalacağı risklər aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	68,014	173,115	368	241,497
Müştərilərə verilmiş kreditlər	2,964,199	1,086,110	-	4,050,309
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	3,032,213	1,259,225	368	4,291,806
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Borc alınmış vəsaitlər	-	3,963,143	-	3,963,143
Digər maliyyə öhdəlikləri	10,000	-	-	10,000
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	10,000	3,963,143	-	3,973,143
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	3,022,213	(2,703,918)	368	318,663

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI "VİATÖR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	AZN	ABŞ dolları	Avro	31 dekabr 2017-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	43,933	31,230	563	75,726
Müştərilərə verilmiş kreditlər	3,512,068	892,020	-	4,404,088
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	3,556,001	923,250	563	4,479,814
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Borc alınmış vəsaitlər	94,783	4,455,864	-	4,550,647
Digər maliyyə öhdəlikləri	15,324	-	-	15,324
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	110,107	4,455,864	-	4,565,971
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	3,445,894	(3,532,614)	563	(86,157)

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Cəmiyyətin ABŞ dollarının və Avronun Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10%-lik artım və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10% rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarında istifadə olunan həssaslıq dərəcəsidir və xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Cəmiyyətə təsirini təhlil rəhbərlik tərəfindən istifadə olunur.

Həssaslıq təhlili xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklərin hesabat tarixinə qalıq dəyərindən istifadə edir və bu dəyəri məzənnədəki 10%-lik dəyişiklik üçün uyğunlaşdırır. Əgər xarici ölkələrdə yerləşən müştərilərə verilmiş kreditlər və xaricdəki əməliyyatlar üzrə verilmiş kreditlər borc verənin və ya borc alanın valyutasında deyilsə bu məbləğlər də həssaslıq təhlilinə daxil edilir.

	31 dekabr 2018-ci il tarixinə		31 dekabr 2017-ci il tarixinə	
	AZN/ABŞ Dolları +10%	AZN/ABŞ Dolları -10%	AZN/ABŞ Dolları +10%	AZN/ABŞ Dolları -10%
Vergidən əvvəl zərərə xalis təsir	(270,392)	270,392	(353,261)	353,261

	31 dekabr 2018-ci il tarixinə		31 dekabr 2017-ci il tarixinə	
	AZN/Avro +10%	AZN/Avro -10%	AZN/Avro +10%	AZN/Avro -10%
Vergidən əvvəl zərərə xalis təsir	37	(37)	56	(56)

Qiymət riski

Qiymət riski bazar qiymətlərinin dəyişməsi nəticəsində bu dəyişikliklərin konkret qiymətli kağıza və ya onu yerləşdirən tərəfə məxsus amillərdən və ya bazarda alınıb-satılan bütün qiymətli kağızlara təsir göstərən amillərdən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərinin dəyişməsi ilə əlaqədar riskdir. Cəmiyyət ümumi və ya xüsusi bazar dəyişmələrindən yaranan qiymət risklərinə məruz qalır.

Həssaslıq təhlilinin məhdudiyyətləri

Əvvəlki cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur.

O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq təhlilində Cəmiyyətin aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmır. Əlavə olaraq, Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Cəmiyyətin maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI “VİATQOR MİKRO MALİYYƏ AZƏRBAYCAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

risklərə qarşı Cəmiyyəti qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər bazar dəyəri ilə göstərildiyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda öhdəlik və aktivlərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar kapitalda böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq təhlilinin digər məhdudiyyətlərindən biri Cəmiyyətin təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.

20. HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hesabat dövründən sonra əhəmiyyətli hadisələr baş verməmişdir.